Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. si 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gaseta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 238. Braşovŭ, Sâmbătă 29 Octomvrie (10 Noemvrie) 1888.

Braşovŭ, 28 Octomvrie v.

Se vede acuma din atitudinea Germanilorŭ austriacĭ, că schimbările din urmă în cabinetulŭ Taaffe au unŭ caracterŭ fórte seriosŭ.

Centraliştii germanĭ s'au sfătuitŭ între sine, cum s'arŭ puté mai bine îngrădi în contra pericolului sistemului federalistŭ, şi au ajunsŭ la decisiunea sĕ strîngă érăşĭ rêndurile fracţiunilorŭ germane oposiţiunale din parlamentŭ.

Incă în anulŭ 1881 s'au fostŭ constituitŭ fracţiunile Germanilorŭ centraliştĭ într'unŭ singurŭ clubŭ, numitŭ clubulŭ „stângei unite". La 1885 însĕ s'a divisatŭ acéstă partidă în „clubulŭ germanŭ" şi „clubulŭ germano-austriacŭ".

Aceste două cluburĭ s'au întrunitŭ acum din nou la iniţiativa deputatului Dr. Plener, însĕ nu sub numirea cea vechiă „stânga unită", ci sub numirea de „stânga *germană* unită", formândŭ o singură partidă, care numĕră de presentŭ 112 membrii ai parlamentului.

In acéstă legătură n'a întratŭ fracţiunea „germană-naţională", care formézā aşa ḑicêndŭ stânga estremă, dér au întratŭ în „stânga germană-unită" toţĭ deputaţii germanĭ din Boemia, afară de patru.

Semnificativŭ este că noua fusiune s'a făcutŭ pe basă naţională germană, din care causă s'a şi adausŭ la numirea partidei cuvêntulŭ „germanŭ". Se vede de aicĭ, că „germanii-austriacii" au renunţatŭ pentru buna pace la accentuarea caracterului austriacŭ în numirea partidei. Prin acésta centraliştii s'au apropiatŭ c'unŭ pasŭ de „Germanii naţionalĭ" şi, deşi evită încă cuvêntulŭ „naţionalŭ", totuşĭ trebue sĕ mărturisésca că unirea lorŭ s'a făcutŭ „pe basă naţională".

Noua „stângă germană unită" şi-a pusŭ ca ţintă: „păstrarea unităţii statului, apĕrarea germanismului şi a posiţiunei îndreptăţite a Germanilorŭ în Austria, precum şi conservarea şi desvoltarea principiilorŭ liberale ale constituţiei."

Cu alte cuvinte—precum mărturisì Dr. Plener — Germanii întruniţĭ în noua partidă voiescŭ o „Austriă unitară liberă *sub conducerea germană*".

Precum Ungurii dela noi identifică interesele lorŭ naţionale cu interesele de existenţă ale statului, tocmai aşa facŭ şi centraliştii germanĭ. Şi aceştia vorbescŭ de-o „ideă de statŭ," care nu póte cuprinde decâtŭ o Austriă germană, precum „idea de statŭ" a centraliştilorŭ ungurĭ nu póte cuprinde decâtŭ o Ungariă maghiară.

Sub „unitatea statului" înţeleg şi Germanii centraliştĭ din Austria o unitate naţională sub scutulŭ supremaţiei germane, numai că se sfiescŭ de a-o spune pe faţă, că ţinta lorŭ este germanisarea, cum spunŭ Maghiarii despre maghiarisare.

Suntŭ înrudite spiritele dualiste-centraliste de dincóce şi de dincolo de Laita, şi se unescŭ în aspiraţiunile lorŭ. Dér se unescŭ şi în temerea de noua *„ideiă de statŭ boemă"*, care se ridică ca o fantomă ce începe a căpĕta conturĭ totŭ mai viue séu, cum ḑise unulŭ din deputaţii germanĭ, este o ideă ce a devenitŭ în Austria „destoinică de a guverna".

„O asemenea programă ca a nóstră — esclamă una din foile principale ale centraliştilorŭ germanĭ — are mai mare îndreptăţire şi mai multŭ cuprinsŭ, decâtŭ ar crede unulŭ séu altulŭ, când vedemŭ, că aşa numiţii conservatorĭ stabilescŭ ca unŭ postulatŭ alŭ lorŭ încoronarea împĕratului ca rege alŭ Boemiei şi când şéde unŭ ministru în consiliulŭ corónei, care a mărturisitŭ în publicŭ, că dreptulŭ de statŭ cehicŭ trebue sĕ formeze o nouă legătură între regatulŭ Boemiei şi între celelalte ţĕrĭ ale monarchiei."

Aceste suntŭ însĕ mai multŭ numai vorbe şi pretexte. In realitate lupta în contra nisuinţelorŭ federalistice este lupta germanismului în contra slavismului, este lupta suprematiştilorŭ în contra egalei îndreptăţirĭ a ţĕrilorŭ şi a popórelorŭ austriace.

Centraliştii germanĭ sperézā că în acéstă luptă vorŭ dobêndi ei victoria. Cine póte însĕ oprì pe popórele negermane de a spera acelaşĭ lucru în favórea lorŭ?

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Viena, 2 Noemvre 1888.

Inainte cu vre-o 2 lunĭ s'a ciocnitŭ în portulŭ din Constantinopolŭ vaporulŭ englesŭ „Red Jacket" de vaporulŭ germanŭ „Reinbek". „Red Jacket" primì o lovitură atâtŭ de puternică încâtŭ se ruinà, ér cerealele ce le conţinea fură date stricăciunii. „Reinbeck" încă trebuì sĕ se retragă în Dock, avêndŭ a îndura nisce reparaturĭ. Englesulŭ presentà consulatului germanŭ din locŭ o acusă, care fù luată, spre a se resolvì, de representantulŭ consulatului de atuncĭ d-nulŭ de Hartmann. Acusatorulŭ concese reîntórcerea vaporului „Reinbeck" la Hamburg şi acesta după ce a încărcatŭ mărfurĭ considerabile a şi pornitŭ înapoi. Când însĕ voì sĕ trécă prin pasulŭ dela Gibraltarŭ, a fosŭ arestatŭ de autorităţile englese, oprindu-lŭ astfelŭ de a merge mai departe. După primirea telegramei ce a trimis'o căpitanulŭ vaporului la Constantinopolŭ, consulatutŭ germanŭ a făcutŭ paşii necesarĭ contra procedurei necorecte a Englesilorŭ şi a cerutŭ liberarea vaporului. Resolvarea cestiunii încă e departe. Vaporulŭ e proprietatea lui Reeder Glaefke u. Henning din Hamburg.

Sosirea în Constantinopolŭ a consilierului intimŭ de comerciu Schwabach, părtaşŭ alŭ cassei S. Bleichröder din Berlinŭ, ţine încordate cercurile oficióse deórece se scie, că susŭ amintitulŭ domn nu face ástfelŭ de călĕtorii numai de plăcere şi mai alesŭ într'unŭ astfelŭ de anotimpŭ. Direcţiunea băncei otomane, cu care firma din Berlinŭ stă în legătură, mărturisesce însăşĭ, că este surprinsă de sosirea cunoscutului bărbatŭ de finanţe. Această împrejurare dă cu deosebire nutrimentŭ faimei, că se tractézā despre întemeiarea unei băncĭ marĭ sub conducerea casei S. Bleichröder, la care se vorŭ alia încă şi alte puterĭ bănescĭ, între acestea şi „Deutsche Bank".

Totŭ atâtŭ de enigmatică e călĕtoria plenipotenţiatului baronului de Hirsch, a d-nului Kühlmann la Berlinŭ. Deşi d-lŭ Kühlmann a mărturisitŭ, că călĕtoria sa are scópurĭ personale, cu tóte astea circulă o mulţime de faime dubióse. **Ap.**

SCIRILE ḐILEI.

Guvernatorulŭ Austriei de josŭ a adresatŭ tuturorŭ autorităţilorŭ politice următórea însciinţare, ce s'a îmânatŭ şi primarului din Viena: Semioficiosulŭ „Wiener Abendpost" dela 30 Octomvre c. n. a publicatŭ în fruntea foii unŭ articulŭ, în care se reamintesce din nou comunicatulŭ dela 1 Decemvre a. t., că amĕsuratŭ intenţiunilorŭ preînalte cu ocasiunea *jubileului de 40 anĭ de domniă a Impĕratului* nu se va face nicĭ o serbare pompósă şi nicĭ nu se vorŭ primi felicitărĭ. La voinţa espresă a Maiestăţii Sale nu se va celebra nicĭ unŭ oficiu bisericescŭ oficialŭ, şi nicĭ o altă serbare festivă împreunată cu cheltuelĭ nu se va face; de asemenea *nu se vorŭ primi* nicĭ felicitărĭ oficiale şi nicĭ o deputaţiune, precum şi nicĭ o adresă omagială şi de felicitare orĭ telegrame în acéstă privinţă.

***

Eforia şcólelorŭ române centrale din locŭ s'a constituitŭ prin alegere astfelŭ: D-lŭ Ionŭ *Strĕvoiu* preşedinte, Părintele Vasilie *Voina* vice-preşedinte, d-lŭ Neculae *Ciurcu* cassierŭ, d-lŭ Ionŭ *Sĕniuţă* secretarŭ, d-lŭ Teodorŭ *Nicolau* economŭ.

***

Nr. 2 alŭ diarului *„Schwarzgelb"*, ce apare în Viena, *a fostŭ confiscatŭ* din

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Unŭ mortŭ între vii.

(Novelă engleséscă.)

I.

Nu departe de înaltulŭ Ingleborough se află romanticulŭ satŭ Manfrieş, situatŭ între munţii Peak.

Casele lui suntŭ curate şi încunjurate cu gardurĭ vii, ér locuitorii suntŭ pacînicĭ economĭ. Zidirea cea mai înaltă este unŭ castelŭ edificatŭ în stilŭ goticŭ, proprietatea unui tînĕrŭ şi bogatŭ lord.

Numele lui e: Oliver Warsfield.

Dumneḑeu scie de ce acestŭ tînĕrŭ lord trăesce cu totulŭ retrasŭ de lume.

Mulţĭ l'au auḑitŭ vorbindŭ, că elŭ în lungile sale călĕtorii, prin ţerile ce le-a cutrieratŭ, şi-a petrecutŭ mai bine pe unde nu putea vorbi cu ómenii. Elŭ pururea amintea cu óre care ironiă despre fermecătórele dame ale sesonului din Londra, numindu-le: marionettele (păpuşile) deşertăciunei; ér despre viéţa din lumea mare ḑicea, că numai acela îşĭ póte petrece în ea, care pórtă în pieptulŭ sĕu o inimă deşértă, pustiă.

Tinĕrulŭ lord fórte adeseorĭ primia învitărĭ din partea avutelorŭ sale rudenii din Londra, ca sĕ ia şi elŭ parte la plăcerile şi petrecerile de-acolo, dér totdéuna rĕspundea:

„Eu mĕ simţescŭ mai bine în singurătatea din Manfries; am unŭ pianŭ fórte bunŭ, pe care tocmai acum învĕţŭ cateva cântece de rĕsboiu; mĭ-am cumpăratŭ şi nisce roibĭ fórte iuţĭ şi bunĭ, cu carĭ facŭ ḑilnice preumblărĭ călare printre poeticii munţĭ; facŭ desemnurile regiunei cu multă pasiune şi pe lângă acestea mĕ desfătezŭ aşa de frumosŭ şi de bine în parculŭ meu încărcatŭ cu tóte frumseţile naturei. Da, pajiştele lui suntŭ sĕmĕnate cu felŭ şi felŭ de florĭ, lacurile lui suntŭ presărate cu lebede, ér desişurile lui cu căprióre şi cerbĭ sĕlbaticĭ. Timpulŭ prisositŭ îlŭ folosescŭ spre cetitŭ. Cu unŭ cuvêntŭ: iertaţi-mĕ, dér eu sunt prea fericitŭ, decâtŭ sĕ mai doréscŭ lumea mare."

Multŭ îşĭ sdrobeau capulŭ fermecătórele fecióre ale Londrei de ce tînĕrulŭ lordŭ trăesce retrasŭ din cercurile lorŭ elŭ, care posede o avere imensă, o frumseţă rară şi-o cultură estinsa.

Oliver însĕ nu suferia de misantropiă, nu. Avea numai o inimă prea simţitóre şi fiind-că câteva fete sburdalnice şi-au rîsŭ odată, de douĕ-orĭ de vorbele lui, a întorsŭ spatele lumei şi a începutŭ sĕ'şĭ facă idei slabe despre ea şi rĕutatea ei. Şi mai avea Oliver încă unŭ nĕcazŭ. Adeseorĭ prea i-se părea, că sufletulŭ lui este aşa de singuratecŭ, inima lui aşa de golă. Unŭ sfêrşitŭ neaşteptatŭ însĕ s'a făcutŭ tuturorŭ acestorŭ lucrurĭ, precum vom vedé.

Tinĕrulŭ lordŭ era călăreţŭ pasionatŭ. In fiăcare ḑi făcea preumblărĭ călare printre romanticii munţĭ ce'ncunjurau castelulŭ. Une-orĭ, când nóptea era frumósă şi luna strălucea pe bolta cerului, abia cătră ḑorii ḑilei se reîntorcea la castelŭ şi'şĭ făcea însĕmnărĭ în ḑiarulŭ sĕu de ḑi, însĕmnărĭ întreţĕsute cu tablourĭ poetice scrise sub influinţa unei stărĭ sufletescĭ agitate.

Sir Oliver în decursulŭ preumblărilorŭ de obiceiu era cufundatŭ în cugete adâncĭ, uitându'şĭ de stelele cerului, de aleele umbróse şi bogate ale pădurei şi, gândindu-se la sine, de cele mai multe orĭ ḑicea suspinândŭ: „Trebue sĕ credŭ, că sórtea m'a blăstĕmatŭ prin aceea, că mĭ-a luatŭ celŭ mai mare dorŭ pămêntescŭ: amorulŭ".

Intr'o bună diminéţă însĕ, în castelulŭ din Manfries se produse unŭ sgomotŭ generalŭ. Sir Oliver de 24 de óre s'a depărtatŭ de castelŭ, şi-a petrecutŭ afară tótă nóptea cea furtunósă. Ingrijitorii şi slujitorii castelului plecară sĕ'lŭ caute în drépta şi 'n stânga, căcĭ aşa le poruncì în neliniştea sa dna Tarket, doica de odiniórā a lordului, care tótă ḑiua a statŭ în turnulŭ castelului cu ochii plinĭ de lacrimĭ, căutândŭ în tóte părţile, că óre nu cumva va vedé pe iubitulŭ Oliver venindŭ?

Spre bucuria ei, lordulŭ sosì după ameḑŭ. Dér cum? Abia îlŭ puteai cunósce. Calulŭ era plin de tină, ca şi stăpânulŭ, pe faţa căruia puteai surprinde óre care temere şi nelinişte. Buclele lui cădeau în disordine pe frunte şi întréga ţinută era aşa de straniă, încâtŭ mis-

causa unei corespondenţe din Praga, în care se arăta, că persóne, care mai nainte au fostŭ condamnaţĭ pentru înaltă trădare, mai târdiu au funcţionatŭ ca miniştri. In corespondenţă se comunica şi unŭ raportŭ alŭ procuraturei din Praga din anulŭ 1877, după care în contra lui Rieger avea sĕ se pornéscă urmărire penală pentru o adresă cătră Aksakoff.

* *

Afacerea comasaţiunei în Feldióra e aprópe de a fi resolvată, precum e informatŭ „Sieb. deutsch. Tgblt.“ Contrarii comasaţiunei făcuseră recursŭ la Tablă prin d-lŭ advocatŭ I. Lengerŭ în contra sentinţei tribunalului din Braşovŭ de a se face comasarea în Feldióra. Tabla însĕ a aprobatŭ sentinţa primei instanţe şi acum prietinii comasaţiunei din Feldióra se pregătescŭ sĕ'şĭ alégă unŭ ingineru pentru comasare. Ce privesce recursulŭ contrarilorŭ comasaţiunei în Codlea şi Braşovŭ, acesta a avutŭ întratăta urmare, că Tabla a anulatŭ din cause formale sentinţa primei instanţe cerêndŭ sĕ fie complectată.

* *

Tinerimea pedagogică teologică dela seminarulŭ diecesan gr.-or. română *din Aradŭ* s'a constituitŭ în „Societate de lectură“ şi éstŭ timpŭ sub conducerea R-dissimului domnŭ directorŭ seminarialŭ Augustinŭ *Hamsea* în modulŭ următorŭ: vice-presidentŭ Iuliu *Iorgoviciu* cl. a. III; cassarŭ Mihaiu *Păcăţianu* cl. a. III; secretarŭ Giorgiu C. *Telescu* cl. a. II; notarŭ Teodorŭ *Pinteru* cl. a. II; vice-notarŭ Ilie *Bursaşiu* ped. a. III; bibliotecarŭ Simeon *Cornea* cl. a. I, vice-bibliotecarŭ Ioanŭ *Galŭ* ped. a. III; controlorŭ Simeonŭ *Andriţoiu;* în comisiunea literară: Mihaiu *Păcăţianŭ*, Virgilŭ Ursŭ *Negru* cl. a. III, Alexandru *Popoviciu*, Ioanŭ *Roşca* cl. a. II, Aureliu *Jivulescu*, Teodorŭ *Popŭ* cl. a. I, Petru *Mihailoviciu* şi Simeonŭ *Chirilă* ped. a. III, în comisia revisoriă: Emanuilŭ *Popŭ* cl. a. II, Constantinŭ *Puticiu* cl. a. I, I. *Jianu* ped. a. III.

* *

Tifusulŭ, care se ivise mai întêiu în *Curuienĭ*, începe acum a se lăţi în modŭ epidemicŭ. Bóla bântue mai cu sémă poporaţiunea mai săracă.

* *

Aug. Maygraber primise dela guvernŭ concesiune, sĕ construéscă podulŭ căii ferate în legătură cu podulŭ Margaretei. Dér fiindcă întreprindĕtorulŭ nu a formatŭ societaţe pe acţii, după cum s'a fostŭ obligatŭ, ministrulŭ i-a detrasŭ concesiunea. După acestea *Maygraber a intentatŭ procesŭ erariului* cerêndu'i o despăgubire de 2 milióne fl. Tribunalulŭ din Budapesta a condamnatŭ pe erarŭ la plata unei despăgubirĭ de 500.000 fl. In contra acestei sentinţe a apelatŭ representantulŭ erariului şi procesulŭ se află acum la tabla reg. din Budapesta, unde se va pertracta încă în decursulŭ acestei sĕptĕmânĭ.

* *

Camera advocaţială din Murĕşŭ-Oşorheiu face cunoscutŭ, că advocatulŭ Mihaiu *Pálffy* s'a ştersŭ din lista camerei, după ce Curia r. i-a luatŭ dreptulŭ de a fi advocatŭ. Cu manipularea actelorŭ aflătóre în cancelaria lui e însărcinatŭ Ioanŭ Nagy Debreczeni, advocatŭ în Murĕşŭ-Oşorheiu.

* *

Sub titlulŭ *„Modestŭ taxatŭ“* scrie „Telegrafulŭ Românŭ“: „Cetimŭ în „Gaz. Trans“: La seminariulŭ teologicŭ gr.-cat. din Gherla a fostŭ numitŭ profesorŭ de higienă şi pentru anulŭ acesta Arménulŭ Dr. Banyai Kristof, care nesciindŭ românesce propune în limba maghiară. Putere-ar Preasfinţia Sa d-lŭ episcopŭ Szabo sĕ ne spună, de unde atâta dragoste pentru străinĭ şi nu pentru unŭ Românŭ, ca d-lŭ Dr. Negruţŭ? Nu ţine Présfinţia Sa sémă, că este episcopŭ românŭ şi nu arménŭ, nicĭ maghiarŭ? Ce ar dice însĕ „Gaz. Trans.“ când aşa ceva ar fi posibilŭ sĕ se întêmple în Sibiiu?! întrébă „Telegrafulŭ“.

Ce întrebare naivă! Totŭ aşa ar dice.

* *

Casa de depunerĭ din Bacĭ-kula (com. Bacĭbodrog) a datŭ falimentŭ, fiind-că directorulŭ şi secretarulŭ au defraudatŭ 78000 fl. Acésta s'a întêmplatŭ astfelŭ, că directorulŭ şi secretarulŭ au pusŭ în circulaţiune cambii în sumă de 78,000 fl. folosindŭ pentru dênşii banii încasaţĭ.

* *

Maiestatea Sa monarchulŭ a datŭ esequatura noului consulŭ generalŭ românŭ din Budapesta *Alexandru I. Ghica.* Ministrulŭ ungurescŭ de comerciu învită din incidentulŭ acesta jurisdicţiunea printr'o circulară, ca sĕ sprijinéscă după putinţă pe noulŭ consulŭ generalŭ românŭ în activitatea sa.

* *

„Wiener Tagblatt“ e informatŭ din *Cracovia*, că acolo *a fostŭ arestatŭ unŭ oficerŭ superiorŭ rusŭ ca spionŭ.*

* *

O femeiă, care a muritŭ de curêndŭ în *Budapesta*, anume Ecaterina Lenger, a testatŭ universităţii de acolo 10,000 fl. pentru premiarea operelorŭ juridice şi medicale, şi 3000 fl. seminariului centrală catolicŭ pentru acoperirea cheltuelilorŭ de noviţiatŭ a doi preoţĭ absolvenţĭ ai seminarului.

Bogătanii noştri sĕ ia esemplu, se'nţelege pentru ajutorarea institutelorŭ nóstre românescĭ.

* *

Mare sensaţiune a făcutŭ în *Triest* arestarea a trei membri din colonia grecéscă de acolo, anume a comercianţilorŭ *Gyftaki*, *Policronopulo* şi *Damas*, carĭ până acĭ erau în mare vadă. Toţĭ trei suntŭ acusaţĭ, că au emisŭ bancnote falsificate, grecescĭ şi italienescĭ.

* *

Amŭ primitŭ unŭ *nou diarŭ* dilnicŭ întitulatŭ „Gazeta“, care a apărutŭ în *Bucurescĭ*. Diarulŭ e liberalŭ.

Libertatea pressei în Ungaria.

O instituţiune judecătorésca dér, la care judecătorĭ politicĭ au sĕ judece asupra unorŭ acusaţĭ politicĭ, carĭ suntŭ adversarĭ lorŭ politicĭ, nu numai pentru anumite ilegalităţĭ, ci şi pentru deosebirea de părerĭ, ce esistă între ei, nu numai după dreptate, ci şi după propriulŭ lorŭ interesŭ politicŭ de partidă, — acésta este garanţia constituţională a acelei libertăţĭ de pressă, de care se bucură adĭ în Ungaria pressa, ce stă în oposiţiune cu direcţiunea dominantă politică.

Stândŭ astfeliu lucrurile, omulŭ în adevĕrŭ nu se póte mira asupra verdictului acestei curţĭ cu juraţĭ; tocmai de aceea ar fi şi o nedreptate de a căuta vina în ómenĭ şi nu în instituţiune. Nu mai puţinŭ clarŭ este însĕ, că acéstă instituţiune, cu tóte monstruosităţile politice, este aievea o necesitate politică, pe câtŭ timpŭ cercurile influente ţinŭ la idea de statŭ oficială, — orĭ câtŭ de greşită ar fi ea, — şi pe câtŭ timpŭ vorŭ esista diferenţele naţionale provocate prin acéstă ideă de statŭ, o necesitate politică dela care omulŭ nu se póte subtrage. Căcĭ ar fi unŭ *non sens* politicŭ de a voi de o parte sĕ realisezĭ o ideeă de statŭ, care stă în contradicere diametrală cu interesele de viéţă naţionale ale maiorităţii poporaţiunei, şi de altă parte de a institui curţĭ cu juraţĭ şi în centrele acestorŭ elemente oposiţionale spre a putea năbuşi oposiţiunea pressei naţionale, ce isvorăsce din simţulŭ naţionalŭ de conservare, prin nisce juraţĭ, carĭ suntŭ soţii de principii politicĭ ai lorŭ. Décă nu se unesce cu simţul de drept de a institui adversarĭ politicĭ ca judecătorĭ în procese de pressă politice, atuncĭ de altă parte ar fi o simplă nebunia politică de a pune ca judecătorĭ soţĭ de principii politicĭ spre a face sĕ se condamne printr'ênşii eventuale adevĕrate escese ale pressei naţionale. Vedemŭ, că o instituţiune judecătorescă, care ar corĕspunde în amĕndouĕ direcţiunile, nu este posibilă şi încă din simpla causă, pentru că, pe câtŭ timpŭ se ţinŭ de o ideă de statŭ bolnăviciósă, suntŭ şi siliţĭ de a renunţa la instituţiunĭ sănĕtóse de dreptŭ şi de statŭ.

Tóte acestea esplică însĕ numai şi nu schimbă nimicŭ din faptulŭ amintitŭ în introducere, *că principiulŭ de a fi judecătorĭ în propria causă, formézĕ şi principiulŭ fundamentalŭ pe care se baséză acéstă întrégă instituţiune a curţilorŭ cu juraţĭ.*

Décă vomŭ avé în vedere mai departe, că procuraturile se află faţă cu ministeriulŭ într'unŭ raportŭ de dependenţă; décă vomŭ sci din experienţă, câtŭ de prevenitóre se arată curţile cu juraţĭ în asemenĭ procese de pressă naţionale faţă cu procurorii, şi décă în fine nu vomŭ trece cu vederea nicĭ importantulŭ faptŭ, că parlamentulŭ, care de altmintrelea este agitatŭ de atâtea lupte de partidă înfocate în tóte cestiunile de diferenţe naţionale, se ridică în tot'déuna pentru fiă-care actŭ alŭ guvernului, ca unŭ singurŭ omŭ, într'o unanimitate în adevĕrŭ înălţătóre: atuncĭ în adevĕrŭ nu ne trebue multă agerime logică de a vedé, că aicĭ *principiulŭ libertăţii pressei este precumpănitŭ nu de dreptulŭ obiectivŭ, ci de puterea cu totulŭ discreţionară a guvernului.*

In realitate stabilirea mĕsurei, până unde pressa naţională oposiţională are sĕ fiă părtaşe şi de folósele practice ale libertăţii politice ale liberei opinărĭ garantată în principiu, depinde numai şi numai de subiectiva chipzuire a guvernului.

Dér nu aşŭ face destulŭ adevĕrului, décă nu aşŭ adauge îndată, că cabinetulŭ Tisza până în timpulŭ din urmă a făcutŭ o întrebuinţare binişorŭ moderată de acéstă putere discreţionară a sa, aşa că prin acésta — ceea ce abia trebue sĕ observŭ — n'a esercitatŭ dóră vre-o considerare nejustificată, ci numai câtŭ nu s'a făcutŭ vinovatŭ de-o rigóre nejustificată. Faptŭ este însĕ şi aceea, că guvernulŭ şi-a schimbatŭ acéstă atitudine faţă cu pressa nóstră naţională în timpulŭ celŭ mai nou. Décă guvernulŭ a toleratŭ mai înainte *libertatea legală a acestei presse*, se pare acuma, că ar avé intenţiunea sĕ *părăséscă acestŭ principiu de toleranţă* şi în loculŭ lui sĕ inaugureze o eră de intoleranţă.

O seriă destulŭ de însemnatŭ de procese de pressă a fostŭ pusă în scenă. Abstragêndŭ dela procesulŭ d-lui generalŭ Doda, care numai în modŭ impropriu s'a numitŭ procesŭ de pressă, şi care 'i s'a făcutŭ din causa unui apelŭ scrisŭ, ce l'a adresatŭ generalulŭ alegĕtorilorŭ sĕi în calitatea sa de deputatŭ, aşadér sub scutulŭ imunităţii legale, n'a rĕmasŭ mai nicĭ una din foile române ce aparŭ în Ungaria fără procesŭ, neluândŭ afară fóia „Rom. Rewue“ redigiată în limba germană, ba la câte una s'a reflectatŭ şi mai de multe-orĭ. In totŭ periodulŭ guvernărei de mai înainte a acestui cabinetŭ n'amŭ pomenitŭ póte atâtea procese de pressă pentru pretinse aţiţărĭ naţionale, ca în timpulŭ acesta din urmă, relativŭ scurtŭ. Cumcă curţile cu juraţĭ au pronunţatŭ aprópe fără de escepţiune „patriotismulŭ“ lorŭ *vinovatŭ*, se înţelege de sine; celŭ multŭ trebuesce accentuatŭ acea *rigóre draconică în mĕsurarea pedepsei*, care s'a vĕdutŭ la aceste procese de pressă în generalŭ într'unŭ modŭ aşa de semnificatorŭ.

Décă acestŭ — amŭ puté dice — asaltŭ în contra pressei nóstre naţionale eschide mai dinainte părerea, ca şi când amŭ avé de a face aicĭ numai cu o apariţiune întêmplătóre, atuncĭ ne întăresce în acésta unŭ *„on dit“*, după care procurorii au primitŭ din causa „prea lângedei lorŭ oficiărĭ“ o mică împintenare şi după care anumite procese de pressă sĕ fi fostŭ înscenate numai „la ordinŭ... mai înaltŭ directŭ.“ Nu sciu câtŭ adevĕrŭ zace într'asta, atâta este însĕ sigurŭ, că aceste şopte nu stau în contradicere cu faptele ce suntŭ în publicŭ cunoscute, din contră suntŭ de natură de a le esplica în modŭ plantibilŭ. Aicĭ avemŭ de a face dér cu o *schimbare de frontŭ tactică precugetată a cabinetului Tisza faţă cu pressa nóstră naţională.*

(Va urma.)

---

tress Tarket, cuprinsă de curiositate, îlŭ luà la întrebărĭ.

Buna femeă însĕ nu fù învrednicită de nicĭ un rĕspunsŭ, căcĭ Oliver nu-i lua în socotéală întrebările.

„Pentru Dumnedeu“, întrebă din nou femeea, „ce s'a întêmplatŭ cu d-ta mylord? Pe-o astfelŭ de vreme tare a rĕmâné afară! Tótă nóptea n'am putut durmi de grija d-tale şi am avutŭ visurĭ grozave.

„Ah, iubită Tarket“, rĕspunse cavalerulŭ, „până acuma n'am sciutŭ, că şi fără de a durmi póte omulŭ visa rĕu!“

Oliver însĕ abia aştepta sĕ fiă lăsat singurŭ, pentru ca sĕ pótă cugeta asupra întêmplărilorŭ la carĭ elŭ a fostŭ eroulŭ timpŭ de 24 óre. Câtŭ s'a schimbatŭ în acéstă periodŭ scurtŭ! Ce idei, ce visurĭ şi ce dorinţe nouĕ se născură de odată în inima lui!

Erĭ cătră apusŭ de sóre cerulŭ era învĕlitŭ cu norĭ negri şi departe peste culmile munţilorŭ s'audia furtuna mugind ca unŭ taurŭ deslănţuitŭ, în vreme ce Oliver eşi sĕ călăréscă. Elŭ nu'şĭ sdrobia capulŭ cu ameninţările ei şi-lŭ cuprinseră érăşĭ cugete adêncĭ.

Intr'aceea duruitulŭ, ce crescea puternicŭ, fulgerile dese şi încrucişate şi câţiva picurĭ grei de plóiă îlŭ deşteptară din gândurĭ. Se uită împrejurŭ şi vĕdŭ cum orisonulŭ se îmbracă într'o céţă întunecósă şi abia din când în când, la plesnetulŭ fulgerilorŭ, mai vedea culmile uriaşe de munţĭ şi calea îngustă ce şerpuia de-alungulŭ luncilorŭ.

Lordulŭ, surprinsŭ în modŭ neplăcut, îşĭ îndreptă roibulŭ îndĕrĕtŭ şi nicĭ pe departe nu scia câtŭ s'a depărtatŭ elŭ de Manfries.

Calulŭ păşia încetŭ, străbătêndŭ întunereculŭ, şi dup'o óră Oliver veni la convingerea, că a rătăcitŭ.

De odată îlŭ apucă grósnica tempestate. De pe munţĭ şi délurĭ curgeau şiróie de apă producêndŭ unŭ sgomotŭ asurditorŭ, ér norii se învĕrteau în vĕdduchŭ ca nisce bălaurĭ, isbindu-se de vêrfurile munţilorŭ şi întunecândŭ orisonulŭ.

„Nu merge mai departe“, şopti unŭ fidelŭ sluşbaşŭ alŭ sĕu, „stai, nu ispiti pe Dumnedeu!“

Atuncĭ cădŭ un trăsnetŭ şi plóia începŭ sĕ-i înece ca valurile.

„Nu sili spre casă, ci retrage-te după vre-o stâncă“, îi dise din nou acelaşŭ slujbaşŭ.

Tînĕrulŭ lordŭ, la lumina fulgerilor, nu peste multŭ se adăposti în văgăuna unei stâncĭ şi legându-şĭ calulŭ de o tufă, începŭ sĕ rĕsufle mai uşorŭ, întinsŭ pe o pajişte neudată de plóiă. Se lăsă cu totulŭ în mânile sorţii şi'şĭ căuta desfătare în grozăvenia furtunei, de vreme ce soţulŭ sĕu dispărŭ.

După ce mai târdiu încetă tempestatea, fulgerile a se rări şi duruiturile a se perde prin înfundăturile munţilorŭ, ostenitulŭ călăreţŭ adurmi cufundatŭ în visurĭ.

(Va urma).

Poesii poporale.

Culese de *Iuliu Moldovanŭ.*

Frundă verde iasomie,
Codrule bine ţi-i ţie,
De cu tómnă bĕtrânescĭ,
Primăvéra 'ntinerescĭ,
Dér eu décă 'nbĕtrânescŭ
Mai multŭ nu întinerescŭ.

*

Fire-ai lume n'ai mai fi,
Décă eu nu potŭ trăi.
Sĕ te vĕdŭ lume ardêndŭ
N'aşŭ mai merge sĕ te stingŭ,
Ci aşŭ merge sĕ te-aprindŭ
De trei părţĭ cu lemne vedĭ
De-o lature cu uscate
Că ai fostŭ fără dreptate.

*

Tragŭ în rĕu ca altu 'n bine,
Ca celŭ ce n'are pe nime.
Câţi-sŭ rótă p'ângă mine
Nicĭ unulŭ nu'mĭ vrea vr'unŭ bine,
Câţi-sŭ împregiurulŭ meu,
Toţĭ îmĭ voescŭ mie rĕu.

*

Cui îi pare rĕu şi rĕu,
Mérgă-i sângele părĕu,
Nu'lŭ oprescă Dumnedeu
Până nu l'oiu oprĭ eu
Cu unŭ firŭ de măgheranŭ
Sĕ nu mai stee şohanŭ,
Cu unŭ firŭ de bosuiocŭ
Sĕ nu mai stee în locŭ.

*

Pelinu-i rădĕcinosŭ,
Streinu-i totŭ mănîosŭ,

Intêmplărî diferite.

Spênḑuraţĭ. In Papolţŭ s'a spênḑuratŭ unŭ bĕtrânŭ de 80 de anĭ, ér în Sângeorgiulŭ de Mureşŭ unŭ bĕtrânŭ de 75 de anĭ.

Focŭ. In Sighişóra au arsŭ la 3 Noemvre n. patru şopróne şi grajdurĭ. — In Hambacŭ au suferitŭ din causa focului treĭ locuitorĭ sasĭ o pagubă de 976 fl. Au fostŭ asiguraţĭ la „Transilvania" din Sibiiu. In 4 l. c. isbucni în mănăstirea franciscană din Eperieşŭ foc, care încinse îndată şi biserica de lângă ea. Turnurile bisericilorŭ sĕmĕnau cu nisce colóne de focŭ. Interiorulŭ bisericilorŭ fŭ mântuitŭ. Pompierii şi miliţia localisară foculŭ numai cu marĭ greutăţĭ. Se presupune, că foculŭ ar fi fostŭ pusŭ pentru că deja dinainte se rĕspândise vestea, că în ḑilele acestea isbucni focŭ în mai multe locurĭ din oraşŭ.

Literatură.

Niţă Dragă, schiţă din viéţa unui muncitorŭ, de I. C. Panţu, a eşitŭ în broşură de 73 pagine octavŭ, cu preţulŭ de 20 cr.

Logofĕtulŭ Mateiu, novelă de acelaşŭ autorŭ, o broşură de 105 pagine octavŭ, cu preţulŭ de 40 cr.

Amêndouĕ novelele se află de vênḑare la librăria N. I. Ciurcu în Braşovŭ.

Vinarsŭ séu rachiu.

(Prelegere publică dela medicilŭ PetruArgintariu. Din cartea „Merinde dela şcólă", de Dr. *Georgiu Popa.*)

(Urmare).

Credŭ, că nu mĕ abatŭ dela obiectŭ, décă acum atingŭ în scurtŭ şi momentulŭ politicŭ-socialŭ.

O spaimă aîntratŭ în ómenii de bine, de prin ţerĭ culte, vĕḑêndŭ lăţirea spirtuóselorŭ şi, pe urma acestora, desastrele în poporaţiune. Toţĭ au grăbitŭ sĕ afle causa şi léculŭ:

Bărbaţĭ de statŭ, cu marĭ luminĭ, se provócă la apăsările politice, vêndut sĕ demustre, că beutura merge, pasŭ de pasŭ, cu fărădelegile ce se facŭ unei naţiunĭ; cea mai apăsată e cea mai beutóre, étă irlandesii, rutenii din Galiţia scl. Poporulŭ — ca unii ómenĭ — vré sĕ-şĭ înnece supĕrarea cu beutura, ce oferesce artificiosŭ mângâerea momentană, fără a privi mai departe că, direptŭ urmarĭ, vinŭ durerĭ încă mai marĭ şi ruina totală.

Cei cu economia politică încă reclamă partea lorŭ din problemă, susţinêndŭ tesa că, décă beutura a ocupatŭ terene marĭ, avemŭ sĕ cercămŭ causa în relaţiunile triste şi în cercustanţele nefavoritóre din resortulŭ economiei naţionalĭ, precum suntŭ: lipsa de lucru, câştigulŭ anevoiosŭ, traiulŭ greu şcl. Aceste relaţiunĭ şi cercustanţe potŭ sĕ devină încă mai grele în urma beuturei, dér nu beutura este care le-a provocatŭ séu creatŭ. Aveţĭ unŭ micŭ contrastŭ — ḑicŭ dênşii — care sĕ vĕ desluşéscă acestŭ adevĕrŭ, şi anume suntŭ ţinuturĭ întregĭ, pe unde ar fi o ironiă sĕ predicămŭ temperanţa, că nu bé nimenĭ: de sermanĭ ce suntŭ acei locuitorĭ, nu lĭ-se ajunge sĕ bea; şi totuşĭ nu se va afirma, că acéstă stare este satisfăcĕtóre. Decĭ suntŭ douĕ rele, sĕrăcia şi beutura, şi pentru amêndouĕ avemŭ unŭ singurŭ remediu, la associaţiunĭ, din carĭ sĕ ne învĕţămŭ a cultiva agrii mai intensivŭ, cu resultate mai bune şi la întreprinderĭ de industriă şi de comerciu, cu carĭ sĕ-i găsimŭ poporului şi sĕ-i oferimŭ de lucru, ca se aibă căpĕtare şi câştigŭ. In scurtŭ, lucrulŭ productivŭ este acelŭ remediu. Lucrĕtorulŭ, atuncĭ bine nutritŭ, nu va lăcomi la beutură, va sĕ ḑică unulŭ tare o suportă când şĭ-ar permite, dér la nicĭ o întêmplare nu va degenera în patimă.

Pedagogulŭ crede sĕ deslege elŭ problema, prin educaţiune şi pomicultură. Lângă şcólă şĭ-a făcutŭ grădină, séu cum se ḑice şcólă de pomĭ. Unŭ picŭ de alcoolŭ, câtă este lipsa, omulŭ va găsi în póme, bună óră Italienii, unde suntŭ marĭ pomicultorĭ, acolo nu beu spirtuóse, că şĭ-au luatŭ a lorŭ parte de alcoolŭ, de a dreptulŭ din productulŭ naturei, până nu s'a stricatŭ prin destilarea dela căldare. In astă privinţă, domnii învĕţĕtorĭ, ca bărbaţĭ de şcólă, ne potŭ spune mai multe. (Invĕţĕtorulŭ Traianŭ Capetŭ: Sĕ spunemŭ, că în ţéra nóstră şcóla e confesională séu comunală, dér birturile se numescŭ încă regale!)

Legistulŭ a propusŭ legĭ, sĕ pedepséscă pe beutorĭ şi pe birtaşĭ.

Medicalŭ a socotitŭ, că verĭ care ar fi scopulŭ la pedépsă, legistulŭ smintesce, de óre ce beutoriulŭ, după ce s'a deşteptatŭ, simte dela sine o durere şi o căinţă, decâtŭ carĭ nu póte fi pedépsă mai mare; decĭ medicalŭ reclamă la sine şi pentru spitalŭ pe celŭ beutorŭ, că e morbosŭ, trupesce séu sufletesce, şi ar trece vindecare, nu pedépsă. Cu adevĕratŭ, e morbosŭ din vina sa, şi de aceea nu găsesce compătimire de comunŭ, fără numai batjocură; înse mediculŭ caută sĕ facă esceptiune dela comunĭ, cu învĕţătura şi cu umanitatea sa.

Legiştii au învinsŭ în cele mai multe ţĕrĭ, înse acéstă învingere nu detrage nimica din valórea acelorŭ arguminte, ce ni le spuseră bărbaţii de statŭ, pedagogii, medicii scl.

Dér pe lângă legile carĭ pedepsescŭ unŭ escesŭ comisŭ, mai suntŭ şi dispositiunĭ administrative, carĭ sĕ prevină şi sĕ împedece comiterea de escese, aşa de esemplu în Anglia şi Olandia, în Svedia şi de curêndŭ în Belgia, se închidŭ birturile de Sâmbăta după médḑi până Lunĭ diminéţa. Lucrătorii din fabrice capĕtă Sâmbăta simbria lorŭ de sĕptĕmână, şi dispositiunea administrativă ni ţi-i trece la Lunĭ diminéţa, ca sĕrbătórea de Dumineca sĕ nu le fiă o ispită de birtŭ.

In unile cantóne din Sviţiera, vinarsulŭ e monopolŭ de statŭ, ca la noi noi bună óră tăbaculŭ; numai statulŭ vinde vinarsŭ, cu precauţiune multă. Se facŭ încercărĭ şi în Germania, a introduce monopolulŭ de vinarsŭ. Cum e la noi? o scimŭ toţĭ!

(Va urma.)

Convocare.

Despărţĕmêntulŭ II. alŭ „Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român" va ţinea adunarea sa generală din ĕst-anŭ la Făgăraşŭ în 23 Noemvre a. c. st. n. la 10 óre a. m. în sala dela „Hotelŭ Paris". Dreptŭ aceea nu numai p. t. domnii membri ai acestui despărţĕmêntŭ, ci toţĭ amicii literaturei şi culturei poporului românŭ suntŭ învitaţĭ cu tótă onórea a participa la acéstă adunare. Sperămŭ, că on. preoţĭ, docenţĭ şi toţĭ inteligenţii românĭ, carĭ suntŭ în atingere cu poporulŭ, 'şĭ vorŭ face datorinţa şi de astă-dată, cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, că obiectele suntŭ momentuóse, şi se referescŭ mai cu sémă la aflarea mijlócelorŭ pentru promovarea culturei poporului românŭ.

Făgăraşŭ, în 31 Octomvre 1888.

Basiliu Raţiu, preş. **Iuliu Danŭ,** secr.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 9 Noemvre. Se plănuesce înfiinţarea unei fabrice de zaharŭ în Ardealŭ. Lucrările preliminare suntŭ în curgere. Cercurile conducĕtóre speră, că vorŭ avé sprijinulŭ guvernului. Fişpanulŭ Kemeny a începutŭ tractărĭ cu producĕtorii mai marĭ, carĭ vorŭ trebui sĕ ia obligamentulŭ de a asigura în timpŭ de ḑece anĭ cantitatea de sfecle în sumă de unŭ milionŭ de măjĭ metrice, amĕsuratŭ contractului.

Vasilie Voina comerciantŭ din Scheiu, tatălŭ preotului Vasilie Voina, a fostŭ înmormêntatŭ Marţĭ în 25 Octomvre.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

DIVERSE.

Incendiu în Quirinalŭ. O telegramă din Roma cu data de 31 Octomvrie, comunică, că unŭ incendiu sa ibucnitŭ în Quirinalŭ, la mieḑulŭ nopţii, într'o sală mare, care cuprindea obiecte de mobile, carĭ nu se mai întrebuinţau. Totŭ ce se găsea în acéstă sală a fostŭ nimicitŭ. Pierderile suntŭ evaluate la câteva ḑecimĭ de mii de francĭ. Pare că pe lângă alte obiecte, sala incendiată mai conţinea şi torţe, precum şi păcură. Sala de alăturea, care servă de depositŭ pentru argintăria şi bronzurile curţii, evaluate la unŭ milionŭ, a fostŭ preservată. Innălţimea sălii, care a arsŭ, şi desimea ziduriorŭ sale laterale au impedecatŭ foculŭ sĕ se comunice în susŭ şi alăturea.

O descoperire minunată. Primulŭ ministru alŭ Greciei, d. Trikupis, a făcutŭ o minunată descoperire la ministerulŭ de finance. In trei scrine învechite, încuiate cu lăcate de ferŭ ruginite, cărora nimenea nu le mai da nicĭ o atenţiune, a găsitŭ vr'o 50 de fascicole gróse de... hârtii de valóre în sumă de peste 13 milióne de drahme, provenindŭ din împrumutulŭ acordatŭ de Rothschild la 1833. Imprumutulŭ s'a amortisatŭ deja încă la 1873. S'au mai găsitŭ încă o mulţime de drugĭ de aurŭ şi o preţiósă cruce de episcopŭ. Nimenea nu póte da vr'o lămurire în privinţa acestorŭ lucrurĭ găsite, carĭ acum constitue la Atena obiectulŭ conversaţiunilorŭ ḑilnice.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 6 Septemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.37	Vênd.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.63	„	9.66
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5.74
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	126.—	„	127.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 8 Septemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.05
Renta de hârtiă 5%	92.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.—
Bonurĭ rurale ungare	104.70
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguerescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguerescŭ	137 ½
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă	82.05
Renta de argintŭ austriacă	82.55
Renta de aurŭ austriacă	109.65
Losurĭ din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	877.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	302.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	307.20
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.78
Napoleon-d'orĭ.	9.64½
Mărcĭ 100 imp. germane	59.75½
Londra 10 Livres sterlinge . . .	121.55

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Pelinu-i fără sĕmênţă,
Streinu-i fără credinţă.

*

Ochilorŭ m'am încreḑutŭ
Sĕ'mĭ cate locŭ de şeḑutŭ,
Dér ochii m'au înşelatŭ,
Că locŭ bunŭ nu mĭ-am aflatŭ.

*

Mie nicĭ când nu mi-i frică
Că mi-i casa pe-o urḑică,
De vine vre-o rĕutate
Imĭ apucŭ casa în spate
Şi mĕ culegŭ mai departe.

*

Puseiu şéua pe doi cai,
Mĕ duseiu până la raiu
Şi vĕḑuiu pe mândra mea
Şeḑêndŭ dracii p'ângă ea.
Eu prinseiu a-mĭ face cruce
Dracii a se cam mai duce,
Numai unulŭ mai bĕtrânŭ
'Nu se ducea nicĭ-de-cum,
Făcuiu cruce cu stânga
Şi şĭ-acela luă fuga.

*

Iadulŭ pe mine mĕ cere,
Eu fără mândra n'oiu mere
Că cu mândr'am făcutŭ rele.

*

Hai muere sĕ jucămŭ,
Că fata nĭ-o mĕritămŭ;
Bine 'mĭ pare că o-amŭ datŭ
Vai de celŭ ce o-a luatŭ.

*

Dragă mi-i lelea cam dóră,
Nu şciu ce i-aşŭ da sĕ móră,
I-oiu da lapte cu colacŭ
Dóră o-a duce vr'unŭ dracŭ.

*

Şéde-i-se nanei mele
Cu haine din bolturele,
Mai bine i-s'ar şedea
De-ar fi făcute de ea.

*

Jóca lele ca şĭ-acasă,
Că hainele nu te-apasă
Nicĭ aicea nicĭ acasă,
Nicĭ aicea nu le ai
Nicĭ acasă nu'ţĭ facŭ baiu.

*

Frunḑă verde de mărarŭ
Sui-s'ar fântâna 'n délŭ
Sĕ se spele fetele,
C'au negritŭ ca cióreIe.

*

Mândră-i lelea 'n sĕrbătorĭ,
După dênsa stai sĕ morĭ,
Când o veḑĭ într'alte ḑile
Arde cămaşa pe tine.

*

De tinĕrŭ ce mĕ 'nsuraiu
Fată cu bine 'mĭ luaiu,
Dér binele şéde 'n ladă,
Ciuma şéde pupă pe vatră
Ciotinele 'să în poiată.
Merge ciuma sĕ le mulgă
Ciotinele-o iau la fugă,
Merge ciuma sĕ le 'ntórne
Ciotinele-o iau în córne.

*

Te cunoscŭ lele pe póle
Că de lucru eştĭ cam móle,
De lucru de-ai fi mai iute
Hainele ţĭ-arŭ fi lăute.

*

Frunḑă verde-a pĕrului
Nu crede feciorului,
Că te pune pe genunchie
Şi îţĭ minte mii şi sute,
De se duce de-acole
Te ride cu altele.

*

Sĕracile sutele
Cum mărită mutele,
Sĕracile ḑecile
Cum mărită secile,
Lăcomii şi eu la sută
Şi 'mĭ luaiu şi eu o mută,
Lăcomii şi eu la vacă
Şi-'mĭ luaiu şi eu o sécă.

Puiulŭ cucului.

Cântă puiulŭ cucului
In crénga molivului,
D'aşa cântă de frumosŭ
Câtŭ frunḑele pică josŭ,
D'aşa cântă de cu jele
Câtŭ iérba în codru piere.
Nime'n lume nu'lŭ aude
Num'o mândră de nevastă
Pe-o jevruică de ferésträ.
Ea îndată se gătă
Póle dalbe sufulcă,
Cisme negre încălţă
Şi la puiuţŭ alergă.
Nevasta îlŭ întrebă:
— Ce cânţĭ cuce-aşa frumosŭ
De frunḑele pică josŭ?
Ce cânţĭ cuce-aşa cu jele
Câtŭ iérbă în codru piere,
Sórele 'n locŭ se opresce
Iérba pe ritŭ se topesce?
Dér cuculŭ din greŭ grăia:
— Nu cântŭ eu de dorulŭ tĕu
Ci cântŭ de năcazulŭ meu,
Că am avutŭ trei fraţĭ bunĭ
Şi-au sburatŭ între streinĭ
Şĭ-am rĕmasŭ în pene rele
Şi nu potŭ sbura cu ele.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucureci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.